

03.02.2015.

Vol.12, Broj 05.

**Ministarstvo poljoprivrede,
 i zaštite životne sredine
 Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
 za primenu nauke u poljo-
 privredi**

Email:
 stips@minpolj.gov.rs

telefon:
 011-3616-277

05

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Mesečni i nedeljni pregled – Govedarstvo		1
Situacija na tržištu svinja i ovaca		2
Cene žive stoke na pijacama u Srbiji		3
Dominantne cene žive stoke u januaru		4
Klanične cene žive stoke		5
Pregled cena žive stoke u Crnoj Gori		6
Situacija na tržištu žitararica i stočne hrane		7
Kretanje cena žitarica i stočne hrane		8
Dominantne cene žitarica i stočne hrane		9
Promet na produktnoj berzi u Novom Sadu		10-13

GOVEDARSTVO

MESEČNI

Tokom januara su se telad SM rase telesne mase do 160 kilograma mogla najšeće pazariti po dominantnoj ceni od 400 din/kg, mađa je iznos varirao od 340 do 480 din/kg. Što se tiče teladi HF rase iste telesne mase prodaja je evidentirana na stočnim pijacama u Obrenovcu po ceni od 350 din/kg i Sremskoj Mitrovici po ceni od 400 din/kg.

Nije bilo značajnije promene u obimu ponude i tražnje tovne junadi i tovnih bikova SM i HF rase u odnosu na poslednji mesec prethodne godine. Tokom januara su se najčešće mogli pazariti po ceni koja je varirala od 210 do 300 din/kg u zavisnosti od kvaliteta grla, rase grla i obima ponude i tražnje na prodajnim mestima.

Promet krava za klanje SM rase zabeležen je na šest stočnih pijaca uključenih u projekat STIPS-a. Dominantna cena nije se menjala u odnosu na decembar i iznosila je 150 din/kg. Krave za klanje mogle su se proteklog meseca pazariti na stočnim pijacama u Somboru po ceni od 150 din/kg i Sremskoj Mitrovici po ceni od 130 din/kg.

NEDELJNI

Na stočnoj pijaci u Požarevcu evidentiran je rast dominantnih cena teladi telesne mase do 160 kilograma i krava za klanje SM rase u odnosu na prethodni period. Rast otkupne cene tovnje junadi telesne mase preko 480 kilograma i pad otkupne cene krava za klanje SM rase zabeležen je u klanicama braničevskog regiona tokom protekle nedelje.

Viša otkupna cena tovnje junadi telesne mase preko 480 kilograma bila je i u klanicama južno-bačkog regiona.

Otkupna cena tovnje junadi telesne mase preko 480 kilograma u klanicama južno-banatskog regiona iznosila je 220 din/kg, što ukazuje na rast cene u odnosu na prethodni period.

Priplodne krave SM rase bile su jeftinije na stočnoj pijaci u Kragujevcu pošto je dominirao iznos od 180.000 dinara po grlu.

Pad dominantnih cena teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma i tovnih bikova SM rase težine preko 500 kilograma zabeležen je na stočnoj pijaci u Kraljevu. Niža je bila otkupna cena teladi težine do 160 kilograma i krava za klanje SM rase u klanicama na području raškog regiona.

Nastavljen je trend dobre ponude obe kategorije prasadi i u januaru, a i obim prodaje bio je na zavidnom nivou na većini stočnih pijaca u Srbiji uključenih u projekat STIPS. Ponuda i promet tovnih svinja, kako grla od 80 do 120 kilograma, tako i grla preko 120 kilograma, bili su nešto slabiji nego prethodna dva meseca. Na tržištu krmača za klanje evidentiran je takođe pad obima ponude i prometa.

Prodajna cena prasadi telesne mase do 15 kilograma proteklog meseca varirala je u intervalu od 210 din/kg u Vranju do 320 din/kg u Sremskoj Mitrovici. Grla telesne mase od 16 do 25 kilograma najčešće su se mogla pazariti po ceni od 250 din/kg, što ukazuje na rast cene u odnosu na decembar prethodne godine.

Cena tovljenika težine od 80 do 120 kilograma je tokom januara iznosila je od 120 do 180 din/kg. Kod tovljenika telesne mase preko 120 kilograma dominirala je cena od 150 din/kg. To je za 10 din/kg niža cena u odnosu na prethodni mesec.

Dominantna prodajna cena krmača za klanje takođe je bila niža nego proteklog meseci i iznosila je 130 din/kg. Mogle su se pazariti na devet stočnih pijaca.

Reporter STIPS-a iz Smedereva zabeležio je protekle nedelje rast cene prasadi težine od 16 do 25 kilograma, tovnih svinja teških od 80 do 120 kilograma i krmača za klanje. U klanicama na području podunavskog regiona došlo je do rasta otkupne cene krmača za klanje.

Rast cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma i pad dominantnih cena obe kategorije tovnih svinja i krmača za klanje zabeleženi su tokom poslednje nedelje januara na stočnoj pijaci u Somboru.

Prasad teška do 15 kilograma i prasad telesne mase od 16 do 25 kilograma bila su jeftinija na stočnoj pijaci u Čačku u odnosu na prethodni period.

U klanicama na području raškog regiona zabeležen je pad otkupnih cena prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma, obe kategorije tovnih svinja i krmača za klanje u odnosu na prethodni period. Na stočnoj pijaci u Kraljevu zabeležen je pad cena prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma, priplodnih nazimica i tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma. Za razliku od njih skuplje su bile krmače za klanje.

OVČARSTVO**MESEČNI****NEDELJNI**

Ponuda jagnjadi kao i kvalitet grla bili su na zavidnom nivou tokom proteklog meseca na većini pijaca. Obim tražnje bio je takođe se zadržao na nivou iz prethodnih meseci. Na tržištu dviski, šilježica, ovaca i ovnova nije bilo značajnijih promena.

Značajan obim prometa jagnjadi u januaru uslovio je da dominantna cena ostane na decembarskom nivou od 300 din/kg.

Ponuda dviski evidentirana je kao i prethodnog meseca na četiri, a šilježadi na šestt stočnih pijaca uključenih u projekat STIPS-a. Cena po kojoj su se prodavala grla ovih kategorija ovaca varirala je od 160 do 250 din/kg.

Ovce su se tokom januara mogle pazariti po ceni koja je varirala od 110 do 160 din/kg, ali dominirao je iznos od 130 din/kg, što je za 10 din/kg viša cena u odnosu na decembar.

Nastavljen je trend slabe ponude jaradi iz prethodnog perioda na stočnim pijacama. Prodajna cena varirala je od 170 do 260 din/kg. Slaba je takođe bila i ponuda koza, a cena je varirala od 100 din/kg do 150 din/kg.

Otkupna cena jagnjadi i šilježadi bila je viša tokom poslednje nedelje januara u klanicama braničevskog regiona. Za razliku od njih otkupne cene ovaca bile su niže, jer je dominirao iznos od 180 din/kg. Na stočnoj pijaci u Požarevcu skuplja su bila jagnjad i šilježad u odnosu na prethodni period.

Dominantna cena jagnjadi dostigla je nivo od 320 din/kg na pijaci žive stoke u Čačku, što ukazuje na rast u odnosu na prethodni period.

Dviske i ovnovi za priplod bili su jeftiniji protekle nedelje na stočnoj pijaci u Kragujevcu.

Na stočnoj pijaci u Novom Sadu zabeležen je pad cene jagnjadi, pošto je dominirao iznos od 290 din/kg.

Pad cena dviski, šilježadi, ovaca i ovnova za priplod evidentirao je protekle nedelje reporter STIPS-a na stočnoj pijaci u Kraljevu. Jeftinija su takođe bila i jarad, pošto je dominirao iznos od 140 din/kg.

Na stočnoj pijaci u Smederevu, jeftinija su bila jagnjad i šilježad u odnosu na prethodni period.

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 26.1.- 1.2.2015. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjaški	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena - Srbija	
Bikovi	>500kg	HF	235		220															
Bikovi	>500kg	SM	245	245	245	210	250	240												245
Dviske	sve težine	sve rase				180														
Jagnjad	sve težine	sve rase	220	245	245	230	300							300						300
Junad	350-480kg	sve rase		245	205		240													
Junad	>480kg	sve rase	240								250	240	240	240	220	220				240
Krave za klanje	sve težine	SM	190	190	145	140	180	150	140	180	140	150								150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	190	190	120	130	110	130	130	110	130			110	110	110				110
Ovca	sve težine	sve rase	180	180	130	150	120													
Prasad	16-25kg	sve rase	200	200	250	200	210	230	230	210	230			230	250	230				230
Telad	80-160kg	SM	340	340	410	340	350			420	390	420								
Tovljenici	80-120kg	sve rase	148	140	150	140	160			130	160	160		125	140	135	150			
Tovljenici	>120kg	sve rase	130	130	130	140				120	150									130
Šiježad	sve težine	sve rase	150	150			250													

**Cene žive stoke – stočne pijace u Crnoj Gori
za period 22.–28.1.2015. godine**

Naziv životinje	Težina/uzrast	Rasa	Jedinica mere	Dominantne cene (u €)						
				Bar	Berane	Bjelo Polje	Nikšić	Pijevlja	Podgorica	Prosek CG
Telad	80-160 kg	SM	kg.	~	3	3	~	3.2	~	3.1
Telad	80-160 kg	ostale	kg.	3.1	2.8	2.8	3	3	~	2.9
Junad	preko 300 kg	ostale	kg.	2.1	1.7	~	2	1.9	~	1.9
Krave za klanje		SM	kg.	~	1.3	~	~	~	~	1.3
Krave za klanje		ostale	kg.	1.1	1.2	~	1.1	~	~	1.1
Prasad		sve rase	kg.	3.2	3.2	3	3.2	2.9	3.2	3.1
Svinje tovljenici		sve rase	kg.	~	~	~	~	~	1.8	1.8
Jagnjad		sve rase	kg.	~	2.3	2.3	~	~	~	2.3
Ovce za klanje		sve rase	kg.	~	~	1.3	~	~	~	1.3
Jarad		sve rase	kg.	~	3	3.2	~	~	~	3.1
Priplodne ovce		sve rase	grlo	~	130	~	~	100	125	118
Priplodne koze		sve rase	grlo	~	100	100	~	~	~	100
Priplodne junice		HF	grlo	~	~	~	1400	~	~	1400
Priplodne krave		HF	grlo	~	~	~	1500	~	1200	1350
Priplodne krave		Smeđa	grlo	~	~	~	~	1300	~	1300
Priplodne krave		Melez	grlo	850	800	700	900	750	1100	850

1€= 122,73 dinara

Izvor: AMIS

Cene žitarica i stočne hrane

Obim ponde kukuruza, okrunjenog prirodno i veštački sušenog, kako na pijacama, tako i na ostalim prodajnim mestima u Srbiji bio je na prošlomesečnom nivou, ali je promet bio slabiji nego prethodnog meseca. Nastavljen je trend prosečne ponude i tražnje pšenice, stočnog brašna i stočnog ječma. Slaba je, kao i u decembru, bila ponuda lucerkinog sena u balama. Ponuda ostalih komponenti za pripremu kvalitetne stočne hrane bila je uglavnom nepromenjena u odnosu na decembar.

Najčešća prodajna cena kukuruza, okrunjenog prirodno sušenog upakovanog u džakove najčešće od 50 kilograma je na pijacama iznosila 18 din/kg što ukazuje na blagi pad cene u odnosu na prethodni period. Prodaja kukuruza u silosima odvijala se po ceni od 14 do 17 din/kg u zavisnosti od načina sušenja, pakovanja i kvaliteta zrna.

Prodaja stočnog ječma se na pijacama odvijala proteklog meseca najčešće po ceni od 25 din/kg.

Obim ponude pšenice upakovane u džakove od 50 kilograma bio je uobičajen za ovaj period godine. Najčešća prodajna cena je na pijacama iznosila 25 din/kg, što

je za 2 dinara po kilogramu viša cena u odnosu na pretodni mesec. U silosima se pšenica mogla pazariti po ceni od 21.5 din/kg do 23.7 din/kg, u zavisnosti od načina pakovanja proizvoda.

Cena sojine sačme u maloprodajnim objektima u Srbiji varirala je proteklog meseca od 63 do 90 din/kg ko i prethodnog meseca.

Ponuda stočnog brašna bila je prosečna i dobra u zavisnosti od mesta prodaje. Na pijacama i u silosima je cena varirala od 13.5 do 19 din/kg. U maloprodajnim objektima se stočno brašno tokom novembra moglo pazariti po ceni od 17 do 25 din/kg.

Na tržištu suncokretove sačme nije bilo značajnijih promena u odnosu na decembar. U maloprodajnim objektima nije bilo izmene cena.

Prodaja lucerkinog brašna se tokom decembra odvijala po uobičajenim cenama u maloprodajnim objektima.

Najčešća prodajna cena lucerkinog sena u balama, kako na gazdinstvima, tako i na pijacama u Srbiji uključenim u projekat STIPS-a iznosila je od 15 din/kg do 20 din/kg.

Agroinfo vest

Nedavno održana licitaciji koju je organizovala Uprava za poljoprivredu Niša, koja je u zakup ponudila poljoprivredno zemljište na teritoriji grada izazvala je veliko interesovanje poljoprivrednika. Reč je o parcelama koje se mogu koristiti za poljoprivrednu proizvodnju u periodu od jedne do tri godine. Oko 30 hektara poljoprivrednog zemljišta izdato je na period od 20 godina, s obzirom da ono nije obuhvaćeno restitucijom i u državnom je vlasništvu. Početna cena po hektaru bila je od 3.000 do 10.000 dinara godišnje, a parcele izlicitirane na 20 godina date su u zakup i po četiri ili pet puta višoj ceni od početne, čak i za po 40.000 dinara godišnje po hektaru. (Politika)

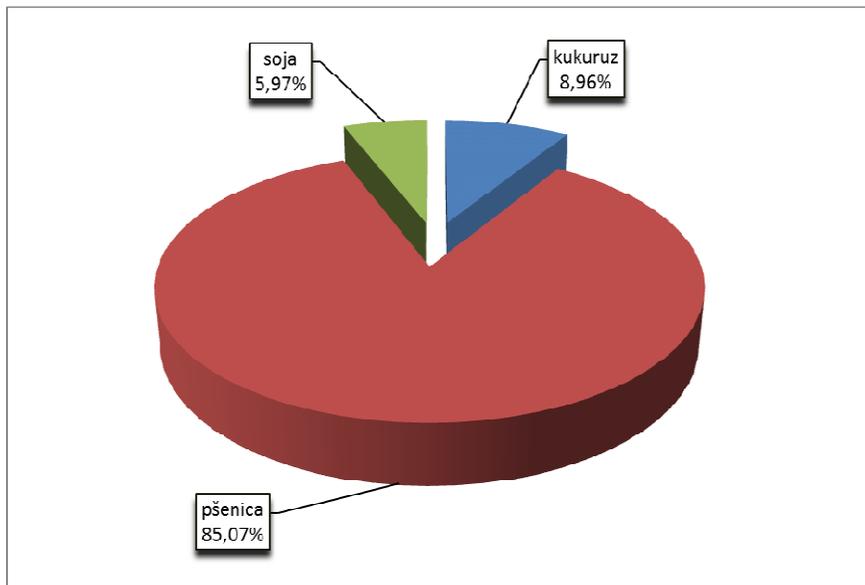
Dominantne cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za januar 2015. godine

Proizvod	Jedinica mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija										Vojvodina							
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Krajevo	Loznica	Niš - Bežin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	16	22	21.3	18	20	18	16	20	18	16	20	18	16	20	14	15	15	15
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Pijaca								18						12.6	13			
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Pijaca														14.6	17			
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca	17			19		15	16	16					16	15.5				
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	23	25	23.5	25	25		22	25					24	21.2	23			
Sojino zrno	džak 50kg	Pijaca				55										44	45			
Stočni ječam	džak 50kg	Pijaca	23	25	24.5	25	20								25	17.7	23			
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca	18							19							15			
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Silos														15.2	14			
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	rinfuz	Silos													14	15.2	15	17		
Pšenica	rinfuz	Silos	23.7												21.5					
Stočno brašno	džak 33kg	Silos				16											13.5			
Suncokret (zrno)	rinfuz	Silos																32		
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja	50			45												27		
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	75	78	74	72	77	86	90	80							63	72		
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja			17	17	19	25	18									18		
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	37	45	45	31	43	39	50	47							21.5	33		
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo	18			19	20	15							18	16				

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 26. do 30. januara 2015. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Rast cene kukuruza i pšenice
- Rast cene soje
- Dešavanja na svetskim berzama

Struktura prometa

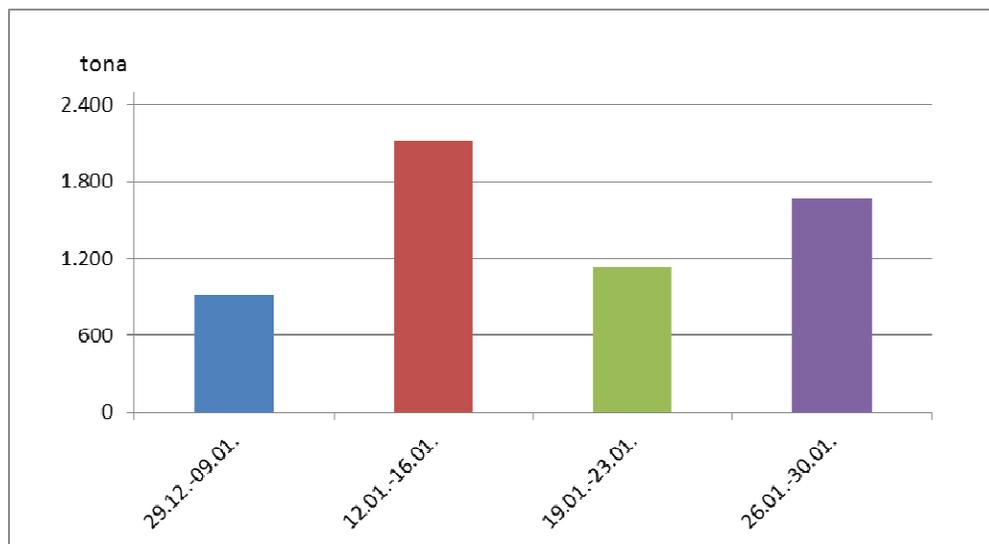
Trka cena na robnom berzanskom dinarskom tržištu u Novom Sadu i rasta vrednosti stranih valuta se nastavlja. Uglavnom sve robe na organizovanom berzanskom tržištu su u nominalnom porastu, ali istovremeno i u realnom padu. Ovo je slika našeg robnog tržišta u ovom trenutku i ona donekle ide na ruku izvoznicima. Međutim, na duži rok, ovako naglašena nestabilnost domaće valute ne odgovara pre svega prodavcima, ali ni izvoznicima. U protekloj nedelji preko berze u Novom Sadu realizovan je promet od ukupno 1.675 tona robe, što je za 47,32% više nego prethodne nedelje. Za ovu količinu robe kupci su morali da izdvoje 41.860.500 dinara. To je za 63,17% više u odnosu na finansijsku vrednost robe u prethodnoj nedelji.

Pšenica je u nedelji za nama bila dominantna roba u trgovanju. Zaključeno je ukupno devet kupoprodajnih ugovora, a registrovano čak pet različitih cena. Cena hlebnog žita se kretala u rasponu od 22,10 din/kg bez PDV, pa do 21,30 din/kg, ali bez izraženog trenda u toku samog perioda. Prosečna cena trgovanja je iznosila 24,20 din/kg (22,00 bez PDV), što je za 2,33% veća cena u odnosu na prethodnu nedelju.

Cena kukuruza je stabilna. Ovom robom se trgovalo po prosečnoj ceni od 17,01 din/kg (15,47 bez PDV). Statistički pokazatelj o rastu dinarske cene od 0,54%, dobija realnu sliku tek kada se dinarska cena indeksira u dolare i kada se dobije podatak da je cena kukuruza izražena u dolarima u realnom padu od 0,07% u odnosu na dolarsku vrednost kukuruza u prethodnoj nedelji.

U nedelji za nama samo je još soja bila predmet interesa ponude i tražnje u trgovanju preko "Produktne berze". Cena od 48,24 din/kg (43,85 bez PDV) za 0,80% je veća nego prtehtodne nedelje.

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

Količinski obim prometa u poslednje četiri nedelje

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2014.	150	16,94-17,05	150	16,94-17,05	+0,54%
Pšenica, rod 2104.	1.425	23,21-24,31	1.425	23,21-24,31	+2,33%
Soja, rod 2014.	100	48,18-48,40	100	48,18-48,40	+0,80%

PRODEX

Porast nedeljnog obima prometa na "Produktnoj berzi", u odnosu na prethodnu nedelju, doneo je minimalne cenovna pomeranja primarnih poljoprivrednih proizvoda.

Kukuruz je poskupeo za 0,10 din/kg, u odnosu na prošli petak, soja je danas skuplja za 0,39 din/kg, nego pre nedelju dana, dok se za pšenicu i pored registrovanog cenovnog rasta u periodu petak-petak od 0,15 din/kg, može reći da cenovno varira u postojećim i već viđenim okvirima, u zavisnosti od njenog kvaliteta.

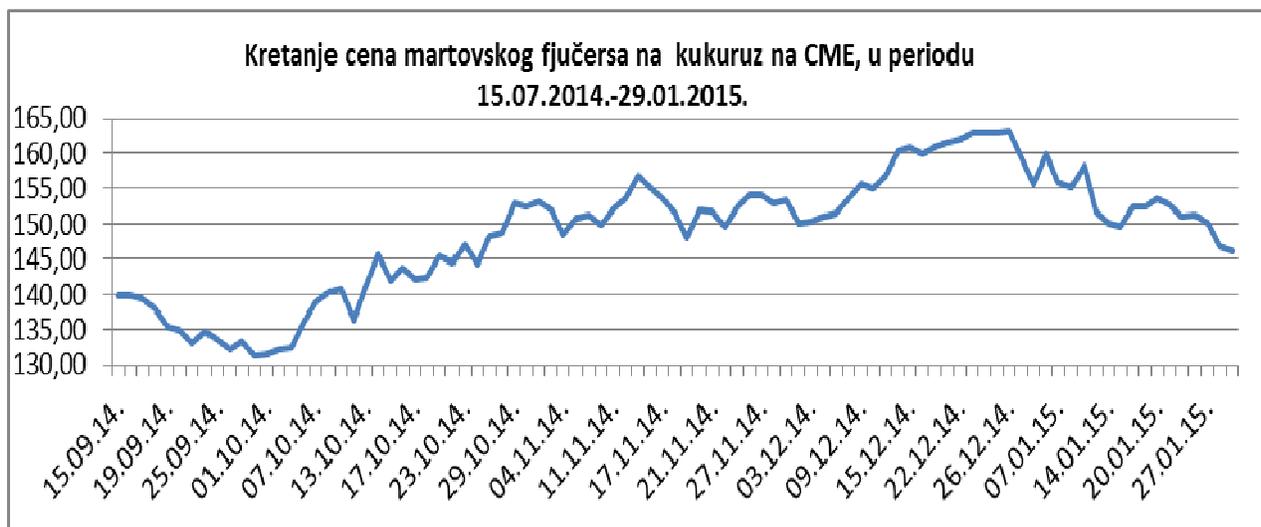
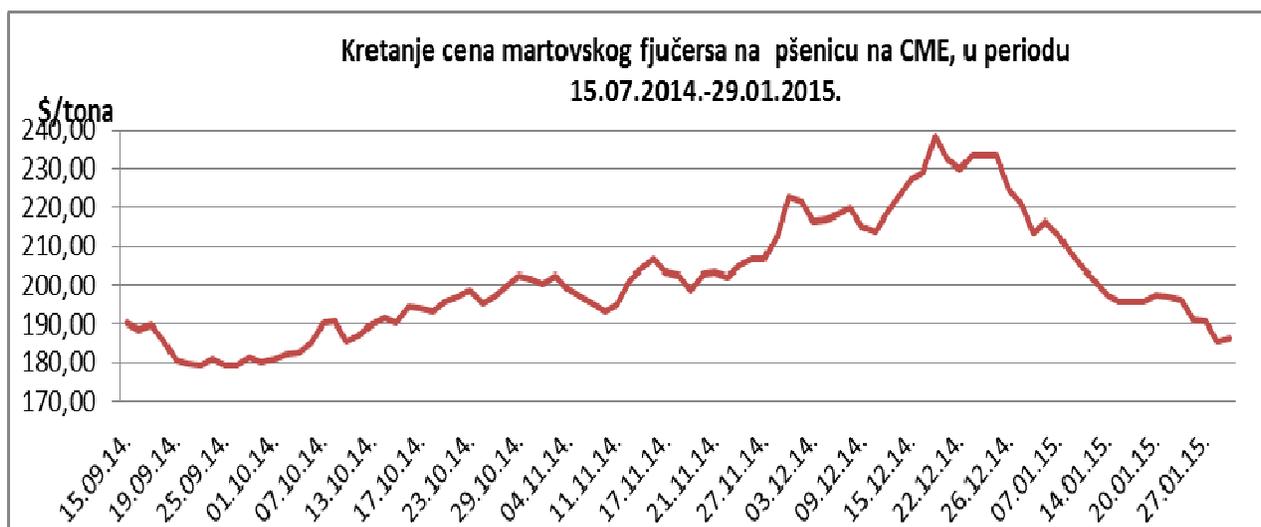
Očigledan minimalni cenovni rast pomenutih proizvoda, u nominalnom dinarskom iznosu, treba analizirati i sa stanovišta promene deviznog kursa domaće valute u istom periodu. Kako je danas, u odnosu na pre nedelju dana, dinar oslabio za 0,76% u odnosu na EUR, odnosno za 0,64% u odnosu na USD, a pomenute cene porasle u proteklih nedelju dana u rasponu od 0,65% - 0,90%, može se reći da su "realne" cene poljoprivrednih proizvoda, na domaćem tržištu, izuzetno stabilne.

Sa stanovišta dinarske statistike, kao rezultat blagog rasta dinarskih cena poljoprivrednih proizvoda i "dinarski" PRODEX je u blagom porastu za 0,76 indeksnih poena, beležeći svoju aktuelnu vrednost od 210,95 indeksnih poena.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama, bile su sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP MARTOVSKI 2015.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	-	191,22 \$/t	190,70 \$/t	185,63 \$/t	186,51 \$/t
Kukuruz	-	151,18 \$/t	150,07 \$/t	146,92 \$/t	146,21 \$/t

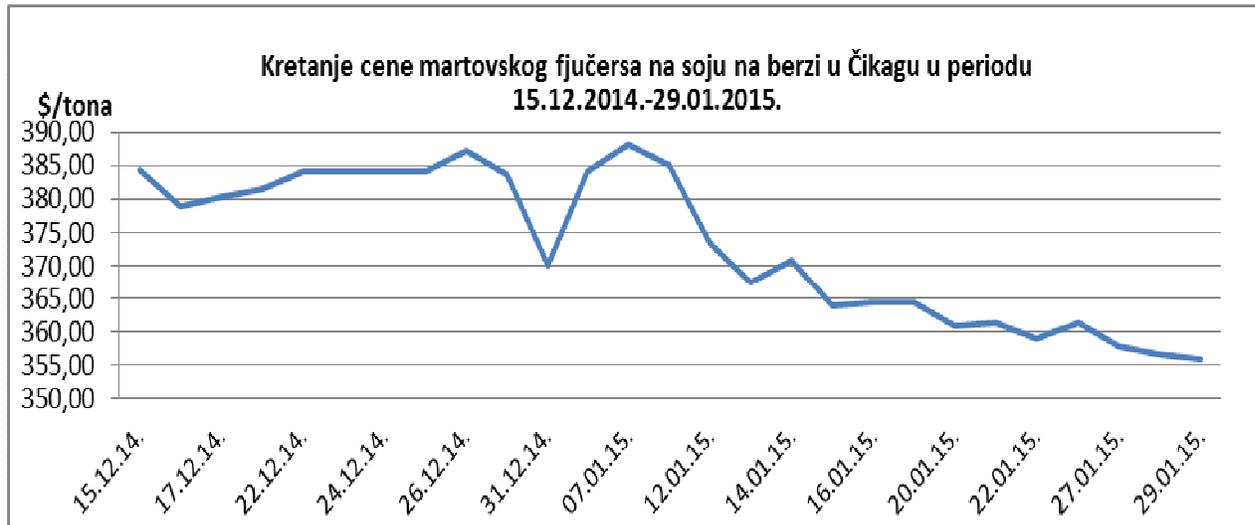

Svetsko tržište pšenice je ostalo uglavnom u opadajućem tonu pod pritiskom velikih svetskih zaliha i slabe izvozne potražnje. Stabina dešavanja i konkurencija među tržišnim učesnicima su uticali da cena kukuruza takođe zabeleži pad. Iako je izvoz iz SAD-a bio dobar, trgovci su se ipak fokusirali na obile svetske zalihe.

U odnosu na prethodnu nedelju fjučers na pšenicu je pojeftinilo za 4,88%, dok je fjučers na kukuruz jeftiniji za 3,19%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, mart 15.	-	361,34 \$/t	357,74 \$/t	356,49 \$/t	355,76 \$/t
Sojina sačma, mart 15.	-	338,90 \$/t	336,60 \$/t	337,40 \$/t	337,90 \$/t

Cena soje je u proteklih nedelju dana beležila pad zbog pojave nove ponude iz J. Amerike. Pad je ublažen jačanjem tržišta sojine sačme.

Soja je pojeftinila za 0,86%, dok je sojina sačma sa isporukom u martu skuplja za 2.36%.

	PŠENICA	KUKURUZ
BUDIMPEŠTA	177,45 EUR/t (futures mar 15)	133,41 EUR/t (futures mar 15)
EURONEXT PARIZ	187,75 EUR/t (futures mar 15)	153,00 EUR/t (futures mar 15)

Cene kukuruza i pšenice su u Parizu zabeležile cenovni pad za 3,32, odnosno 5,18%. U evropskoj valuti posmatrano, kukuruz je u Budimpešti jeftiniji za 1,72%, dok je pšenica skuplja za 0,65%.